

ГОТУЄТЬСЯ ВАЖЛИВА ПРИРОДООХОРОННА КОНФЕРЕНЦІЯ

Цими днями науково-технічна рада Карпатського біосферного заповідника підтримала мою ініціативу щодо проведення спільно з Ужгородським національним університетом та Інститутом екології Карпат НАН України, міжнародної природоохоронної конференції «Науково-правові аспекти збереження та сталого використання лісових та високогірних екосистем Українських Карпат» (з нагоди 100-річчя від дня народження професора Василя Комендара).

Пропонується розглянути питання:

- Дослідження як наукова основа збереження та сталого використання лісових та високогірних лучних екосистем.
- Впровадження екологічних аспектів ведення лісового господарства.
- Врегулювання еколого-економічних проблем збереження природно-заповідного фонду.
- Природоохоронні проблеми реалізації проектів будівництва вітропарків та освоєння туристично-рекреаційного потенціалу у високогір'ї Українських Карпат

Передбачається, провести конференцію у першій половині травня 2026 року в Ужгороді. В її рамках учасники здійнять наукову екскурсію до природоохоронного науково-дослідного відділення імені професора Василя Комендара "Долина нарцисів" та Угольського масиву об'єкту Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО "Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Карпат".

Відомий український вчений, палкий захисник природи Карпат, доктор біологічних наук, професор Василь Іванович Комендар, вніс значний внесок у збереження та популяризацію унікальних природних цінностей Карпат.

Крім 100-річного ювілею, в 2026 році минає 60 років з часу випуску у світ (за редагування В.І.Комендара), науково-популярної книги "Карпатские заповедники", у якій оприлюднено обґрунтування із необхідності збереження чорногірських та угольських пралісів та 20-років з часу подання Карпатським біосферним заповідником та словацьким Зволенським технічним університетом номіції щодо занесення цих природних цінностей до переліку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Запрошуємо, небайдужих до збереження природи Карпат, долучитись до підготовки та проведення цього важливого природоохоронного заходу.

Федір Гамор,
заступник директора Карпатського біосферного заповідника,
професор
25.12.2025 р.

КАРПАТСКІЕ ЗАПОВЕДНИКИ

Издательство «Карпаты»
Ужгород 1966

57(069)
К26

Неповторима красота карпатских полонин, звонких горных рек, дремучих девственных лесов. Богат их растительный и животный мир. Для себя и будущих поколений охраняет советский человек ценные и редкие растения, оберегает от истребления и вымирания обитателей лесных чащ. О флоре и фауне заповедных мест Карпат и рассказывает эта книга. Ее с интересом прочтает каждый любитель родной природы. Краевед найдет в ней много интересных сведений, турист сможет совершить воображаемое увлекательное путешествие по карпатским лесам.

Книга написана на общественных началах членами Украинского Общества охраны природы и содействия развитию природных богатств.

Редколлегия: *Артемчук И. В., Иванов С. Д., Комендар В. И.* (ответственный редактор), *Стойко С. М., Трибун П. А., Турянин И. И.*

2-8-4
477-66М

ЗАКАРПАТСКАЯ ОБЛАСТНАЯ ТИПОГРАФИЯ

В. И. КОМЕНДАР,

кандидат биологических наук, зав. кафедрой морфологии и систематики растений Ужгородского госуниверситета

ЧЕРНОГОРА — ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КАРПАТСКИЙ ЗАПОВЕДНИК

В РАССКАЗАХ, очерках, стихотворениях, песнях, в художественных полотнах с большой любовью воспета природа Карпат. Но, пожалуй, самая красивая среди карпатских хребтов — Черногора. Она расположена между 48° и 49° северной широты и 23°—25° восточной долготы. Это водораздельный хребет бассейнов Прута и Тисы, естественная граница между Ивано-Франковской и Закарпатской областями.

Высокая и труднодоступная, со своеобразным и разнообразным растительным покровом, Черногора издавна вошла в народное творчество. Народные песни, легенды и сказки Верховины полны упоминаний о Черногоре, о ее непроходимых дебрях, крутых обрывах, о густых девственных лесах и просторных полонинах. Буйная фантазия населила здесь каждый уголок сверхъестественными существами. На неприступных скалах охраняют чудесные цветы «красні дівки»¹, в густых лесах бродят лешие, заманивая людей в неизвестность, откуда нет возврата. Старожилы могут показать путешественнику пещеры, в которых легендарный Довбуш прятал сокровища, тропы, по которым ходили его опришки.

Богатое народное творчество, а также необычайно красивая природа Черногоры вдохновили многих писателей и поэтов на создание высокохудожественных произведений.

¹ Красивые девушки.

В. И. КОМЕНДАР,

кандидат биологических наук, зав.
кафедрой морфологии и систематики
растений Ужгородского госуниверси-
тета

ЖЕМЧУЖИНА КАРПАТСКИХ ЛЕСОВ

ДАЛЕКО за пределами Закарпатья известны уникальные по своему видовому составу и продуктивности буковые девственные леса в урочищах «Великая Уголька» и «Малая Уголька» Буштинского лесокомбината в Закарпатье. Леса произрастают здесь в живописной котловине на склонах горы Менчул (1487 метров над уровнем моря — Полонинский хребет) между двумя горными реками — Великой и Малой Уголкой. Реки разделены водораздельным хребтом, медленно снижаются от вершины к селу Уголке. Хребет этот в свою очередь разрезан местными водоразделами на ряд вершин. Справа, внизу по течению Малой Уголки, долину ограничивает водораздельный хребет с вершинами Попова гора, Малая Термокса, Лазова Кичера, Вежа. Долину Великой Уголки ограничивает слева лесной отрог Менчула.

В Угольской котловине природой созданы оптимальные почвенно-климатические условия для развития высокопродуктивных буковых лесов. В геологическом отношении здесь преобладают юрские и третичные отложения. Высокий горизонт юрских отложений состоит из крупнокристаллических известняков, в которых часто встречаются многочисленные черепашки брахиопод. Верхний слой юрских отложений состоит из красных, розовых и желтых известняковых конгломератов. Кроме того, почвообразующей породой является здесь и карпатский флиш.

В районах Малой и Великой Уголки в основе юр-

Карпатський біосферний заповідник (Україна)
Зволенський технічний університет (Словаччина)

Українсько-словацька номінація
об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО
«Букові праліси Карпат»

Рахів – Зволен, 2006 р.

